

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
22/4607-

Dato
3. januar 2024

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024

1. Innledning

Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) viser til Stortingets budsjettvedtak for 2024, jf. Innst. 15 S (2023–2024) og Prop. 1 S (2023–2024). Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for departementets midler til Forskningsrådet i 2024.

Vi viser også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, de strategiske områdene under disse samt krav til styringsinformasjon.

KDs tildelingsbrev som etatsstyrer omtaler også regjeringens forskningspolitiske prioriteringer og Forskningsrådets rolle i oppfølgingen av Meld. St. 5 (2022–2023) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032*.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra AID

Departementets tildeling til Forskningsrådet skal i særlig grad bidra til måloppnåelse under mål 1 *Økt vitenskapelig kvalitet* og mål 3 *Møte store samfunnsutfordringer*. Måloppnåelse på disse områdene vil dessuten være nært knyttet til mål 4 *Et velfungerende forskningssystem* og mål 5 *God rådgivning*.

Tildelingen skal ivareta vesentlige deler av departementets sektoransvar for forskning. Dette omfatter forskning til nytte for politikk- og tjenesteutvikling og forvaltningens oppgaveløsning, samt innsats som bidrar til langsiktig kompetanse- og kunnskapsoppbygging for sektoren som helhet.

AID har sektoransvar for områdene arbeidsmarked, integrering, arbeidsmiljø- og sikkerhet, økonomisk og sosial sikkerhet og pensjon. Forskning er et virkemiddel som skal bidra til å løse sektorens utfordringer og til å nå mål og prioriteringer for AIDs politikkområder, jf. Prop. 1 S (2023–2024). Tildelingen skal bidra til forskning som er av høy vitenskapelig kvalitet og som samtidig er relevant for sektorens utfordringer og mål.

Vi viser til departementets FoU-strategi for 2019–2023 *Omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting*. Strategien beskriver overordnede kunnskapsbehov og prioriteringer som skal bidra til å nå målene for utvikling av sektoren. Departementets tildeling til Forskningsrådet er et viktig virkemiddel for å følge opp strategiens overordnede og prioriterte kunnskapsbehov. Strategien revideres og oppdateres nå med nye forhold av strategisk betydning, men hovedinnretningen vil stå fast. Vi har behov for at det utvikles gode kunnskapsgrunnlag for bredden i departementets ansvarsområder samtidig som at det gis en prioritering til kunnskap som kan bidra til et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting.

Departementet har for eksempel i løpet av strategiperioden fått ansvaret for statsbudsjettets programkategori Integrering og mangfold. Tildelingen til Forskningsrådet skal også brukes til forskning av høy kvalitet som sikrer et godt kunnskapsgrunnlag for utvikling og oppfølging av integreringspolitikken.

Særlige forventninger

Her omtaler vi noen forhold som det kan være grunn til å være særskilt oppmerksom på i departementets strategiske styringsdialog med Forskningsrådet.

Forskningsrådet skal fortsatt prioritere forskning som kan gi et godt kunnskapsgrunnlag for et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting. Vi forventer at dette får betydning for investeringer og innretning av utlysninger og eventuelle målrettede tiltak.

Gode og effektive arbeids- og velferdstjenester er av særlig strategisk betydning når det gjelder å bidra til velferdssamfunnets bærekraft og for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv. Forskningen kan bidra med økt kunnskap om forvaltningens måloppnåelse og gjennomføringsevne, samt bidra til utvikling av tjenestene. En kunnskapsbasert tjenesteutvikling forutsetter kunnskap om konkrete tjenester og ytelser, men også kunnskap om ulike aktører som mottar og leverer tjenestene, samt kunnskap om organisatoriske og styringsmessige rammer for virkemidlene og aktørene som mottar/leverer dem. I tillegg til kunnskap om effekter av enkelttiltak, er det viktig å avdekke om porteføljen av tjenester og tiltak samlet sett gir riktig ressursbruk gitt samfunnsutviklingen, kompetansebehov i arbeidsmarkedet og sammensetningen av brukerne som mottar tjenestene.

Forskningsrådet skal fortsette sin målrettede innsats for å styrke den praksisnære forskningen. Vi forventer at Forskningsrådets innsats på dette området bidrar til økt kvalitet, relevans og kapasitet i forskning på arbeids- og velferdstjenestene og de tjenestene det samhandles med overfor brukerne, som f.eks. helsetjenester, utdanningstjenester og tjenester knyttet til barne- og familieområdet. Mer forskning om utenforskap og unges tilknytning til arbeidslivet er her sentralt. Vi har også forventninger om at Forskningsrådet vurderer tiltak som kan settes inn for å styrke koblingen mellom forskning, utdanning og praksisfeltet. Det er også ønskelig med flere prosjekter som har ambisjoner om å oppnå konkrete resultater i form av innovasjon i tjenestene.

AID har et overordnet samordningsansvar for FoU på integreringsområdet. Integreringspolitikken må understøttes av forskning som gir kunnskap om hva som virker for at ulike innvandrergupper inkluderes og deltar i norsk arbeids- og samfunnsliv, og som bidrar til å utvikle likeverdige utdannings- og velferdstjenester til en mangfoldig befolkning.

Vi forventer at Forskningsrådet bidrar til å opprettholde kapasitet og kompetanse på områder som vurderes som forskningssterke. Videre forventes det at Forskningsrådet bidrar til å bygge forskningskapasitet på områder som er strategisk viktige for departementet og vår sektor, og hvor det bl.a. er ønskelig å få fram flere og bedre søknader. Vi viser her til tidligere fagdialog mellom departementet og Forskningsrådet om områder med forbedringspotensial. På disse områdene forventer vi at Forskningsrådet finner måter å etterspørre forskning på som er egnet til å mobilisere relevante FoU-miljøer og øke tilfanget av støtteverdige søknader. Departementet mener det framover er grunnlag for å se særskilt på forskning knyttet til pensjonsområdet.

Når det gjelder rettsvitenskapelig forskning viser vi til tidligere dialog mellom Forskningsrådet, AID og JD om etablering av en langsiktig satsing, herunder forskning knyttet til trygderett og EØS-rett. Satsingen er etablert med to forskningsentre ved henholdsvis UiB

og UiO, men vi forventer også at Forskningsrådet inviterer til mer rettsvitenskapelig forskning utover dette.

Vi forventer at Forskningsrådet legger til rette for brukermedvirkning i forskningen der dette kan styrke forskningens kvalitet og relevans. Vi viser særlig til tjenesteforskningen og arbeidsmiljø- og arbeidshelseforskningen, hvor Arbeids- og velferdsforvaltningen og virksomhetene i arbeidslivet er relevante brukergrupper og partnere i forskningsprosjekter.

Det forventes også at Forskningsrådet ivaretar koordinering og utnytter synergier mellom porteføljer og satsinger som har berøringsflater med hverandre. Videre er AID opptatt av formidling og spredning av forskningsbasert kunnskap som er relevante for AIDs sektor.

Forskningsrådet skal gi departementet råd som grunnlag for utforming av sektorpolitiske prioriteringer, og for hvordan gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp. AID legger til grunn at rådene skal være relevante og velbegrunnede for en strategisk dialog. Vi er spesielt opptatt av at rådene skal være relevante for å ivareta behovet for kvalitet og relevans i forskningen, målretting og spissing av innsatser, samt flerfaglighet og tverrsektoriell forskning der det er viktig.

2.2 Styringsinformasjon og rapport på samlet måloppnåelse

Vi viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene.

Departementet ber også om styringsinformasjon knyttet til de sektorpolitiske prioriteringene, jf. punkt 5 i vårt tildelingsbrev.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2024

Forskningsrådet tildeles totalt 165,150 mill. kroner over kap. 601, post 50 i 2024. Fordelingen av midler på langsiktige satsinger og særskilte satsinger følger av tabellen nedenfor. Av hensyn til Forskningsrådets fleksibilitet formidles beløpene anslagsvis, ikke absolutt.

Langsiktige satsinger	BELØP 2024
Forskning om velferd, arbeidsliv og migrasjon	120 000 000
Praksisnær forskning om arbeids- og velferdstjenester	35 150 000
Særskilte satsinger	
Satsing på rettsvitenskap/trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling	10 000 000
Sum:	165 150 000

Departementets midler skal ivareta sektorpolitiske prioriteringer omtalt under kap. 2.1 i tildelingsbrevet.

Når det gjelder satsingen på forskningsstøttet innovasjon og digitalisering av arbeids- og velferdstjenestene, avventer vi en tildeling i påvente av vår avklaring av Forskningsrådets rolle i satsingen, jf. pågående dialog.

De midler som AID stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. AID gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på posten, så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Midlene utbetales i to terminer, henholdsvis i januar og august.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

AID viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering på sektorpolitiske prioriteringer

AID ber om rapportering med utgangspunkt i Mål 1 *Økt vitenskapelig kvalitet* og Mål 3 *Møte store samfunnsutfordringer*. Vi ber særlig om rapportering på følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- Forskning for omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting
- Utvikling i områder med forbedringspotensial, herunder praksisnær forskning om arbeids- og velferdstjenester
- Forskning på virkemidler for inkludering av innvandrerbefolkningen i arbeids- og samfunnsliv.

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet.

Forskningsrådet skal rapportere i tråd med føringene som er gitt i dokumentet «*Krav til årsrapport for Forskningsrådet*», jf. vedlegg 1 til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Forskningsrådet skal i sin rapportering legge vekt på virkninger og effekter av sin virksomhet. AID legger særlig vekt på følgende elementer i rapporteringen:

- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å støtte forskning som er relevant for departementets prioriteringer og for å løse definerte utfordringer for sektoren?
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å heve kvaliteten/innovasjonsgraden på forskningen?
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å styrke samarbeidet mellom forskningen, forvaltningen og utdanningene?

Vi viser også til styringsinformasjon for de fem målene som er felles for alle departementene, jf. KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Der det er mulig og hensiktsmessig skal styringsinformasjonen brytes ned på ulike tematiske områder/fagområder som har særlig interesse for departementene.

6. Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde styringsmøter i juni og desember 2024. Møter utover dette avtales etter behov.

Med hilsen

Tom Gulliksen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Tone Westlie
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Barne- og familiedepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen